

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

HR
Ulrika EjessjöSocialdepartementet
s.registrator@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.seHandläggare/er beteckning
S2020/05223/SOFDatum
2020-08-27Dnr
20RS5907Sida
1(2)

Yttrande över remiss, promemorian Reglering av undersköterskeyrket - kompetenskrav och övergångsbestämmelser (Ds 2020:15)

Region Västernorrland ställde oss positiva till slutbetänkandet från utredningen Reglering av yrket undersköterska (Stärkt kompetens i vård och omsorg, SOU 2019:20). Vi såg dock risker vad gäller att säkerställa struktur och kapacitet för validering samt kapacitet hos utbildningsanordnare utifrån förslagen i betänkandet. Den nu aktuella promemorian kommer minska behovet av validering och därmed också behovet av utbildning för att erhålla yrkestiteln undersköterska. Promemorians förslag kommer leda till minskad administration i form av till exempel titelförändringar alternativt brist på undersköterskor under en period, minskad frånvaro för validering och utbildning för anställda undersköterskor. Detta är i grunden positivt men vi ser också vissa bekymmer med förslagen om övergångsbestämmelser utifrån grundsyftet – att säkerställa kompetensnivån hos yrkeskategorin undersköterska.

Sidan 6: *"I det fall en ansökan om bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska görs senast den 31 december 2034 ska utbildning med inriktning mot vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning enligt äldre bestämmelser anses likvärdig med utbildning enligt 4 kap. 5 a § andra stycket 1. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på innehåll och godkända betyg i sådan utbildning."*

Förslaget vad gäller att det ska räcka med utbildning – även äldre sådan – för att kunna få titeln undersköterska innebär att någon som inte arbetat i yrket och har en inaktuell utbildning ändå kan få den skyddade yrkestiteln. Den som rekryterar kan dock med hjälp av cv med yrkeserfarenhet avgöra att kompetensen troligtvis inte är vad som krävs, men den skyddade yrkestiteln kommer i sådana fall inte vara ett kvitto på kompetensnivå.

Sidan 6: *"I det fall en ansökan görs senast den 31 december 2026 ska även den som har varit verksam med yrkestiteln undersköterska i en omfattning som sammanlagt motsvarar heltid under fem år de senaste tio åren före ansökan, få bevis om rätt att använda yrkestiteln"*

En person som har varit verksam som undersköterska men har kunskapsluckor kommer ändå erhålla den skyddade yrkestiteln. Dessutom kan en mindre seriös aktör anställa personal med titeln undersköterska idag för att de ska kunna erhålla yrkestiteln enligt övergångsbestämmelserna, även om kompetens saknas eller arbetsuppgifterna inte kräver särskild utbildning.

Sammantaget ser vi en risk att den skyddade yrkestiteln blir ”urvattnad”. Beviset om skyddad yrkestitel kommer inte bevisa vilken grundkompetens som finns hos respektive individ på samma sätt som utifrån grundförslagen i slutbetänkandet. Det innebär också att den som fått sin yrkestitel på övergångsbestämmelsernas grunder kan uppleva sig som en ”andra klassens” undersköterska jämfört med den som till exempel nyligen genomgått utbildning eller validerat sin kompetens.

På sidan 21- 22 diskuteras den avvägning som behöver göras mellan behovet av att säkerställa en enhetlig kompetens bland undersköterskor och behovet av att ta till vara yrkesverksamma undersköterskors befintliga kompetens. Denna avvägning är naturligtvis viktig att göra, men frågan är om promemorians förslag inte hamnat väl långt ifrån syftet att säkra kvalitet och kompetens. Med detta förslag kommer arbetsgivare under relativt lång tid framöver inte kunna lita till att den skyddade yrkestiteln är ett bevis på en viss kompetens vilket till viss del gör att reformen tappar sitt syfte under relativt lång tid.

REGION VÄSTERNORRLAND

Glenn Nordlund
Regionstyrelsens ordförande

Anders Sylvan
T.f. Regiondirektör